

ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ

နှင့်

ထွန်းတောက်ရေးအတွေး

ခင်မောင်နှင်း (ကျောက်ပန်းတောင်း)

(ကေဝိသတိမ - ၂၁ ကြိမ်)

သာသနာအတွက် အဆိုအမိန့်များ

ဤသို့ပြုရ၊ မြတ်ပုညဖြင့်၊ ဘဝနောင်ခါ၊ သံသရာ၌ ၊ အများ အကျိုး၊
ရွက်သယ်ပိုးကာ၊ အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာအတွက်၊ စေတနာရှိရှိ၊ စွမ်း
အားပြည့်ဖြင့်၊ ပြုမိပုဂ္ဂိုလ်၊ ဖြစ်ရလို၏။

မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဆုတောင်း

* * * * *

ငါတို့ ဖြစ်ရ၊ ဤလောကဝယ်၊ ဘဝသမိုင်း၊ မရိုင်းစေရန်၊ စိတ်မာန်မ
ချ၊ မာနမပါ၊ တို့ စွမ်းရာဖြင့်၊ တို့ သာသနာ၊ တို့ ပြည်ရွာတွင် ၊ သာယာ
စေမှု၊ လုံ့လပြုအံ့။

သီတဂူဆရာတော်ဘုရား

* * * * *

ကမ္မသကာ၊ လူ့ဗိုလ်ပါတို့ ၊ ငါနှင့် မဆိုင်၊ မတတ်နိုင်ဟု ၊ မပြိုင်ခင်ရှုံး၊
စိတ်နှလုံးကို၊ တုံးတုံးကြီးချ၊ ဖြစ်လတ်ကမူ၊ ဗုဒ္ဓ သာသနာ၊ ကွယ်ပျောက်
ရာ၏။

ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတအသင်း

*

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဗုဒ္ဓဘာသာကို လက်ပြသွားနေပြီ

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် အေဒီ(၃၇၂)ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စတင်ကိုးကွယ်ခဲ့ရာမှ (၁၉၅၃)ခုနှစ် တောင်မြောက်ကိုရီးယားစစ်ဖြစ်ပါသည်။ ။

စစ်ပွဲတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ချိန် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးများက ကူညီမှု နည်းပါးပြီး ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးများက အကူအညီများ စွာပေးခဲ့သည့် အတွက် သားစဉ်မြေးဆက် နှစ်ပေါင်းထောင်ချီပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်လာခဲ့သော တောင်ကိုရီးယားပြည်သူတို့ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ခြေစုန်ကန်လျက် ခရစ်ယာန်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့ပါသည်။ ။ ယခုအခါ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ(၄၂)ရာခိုင်နှုန်းခန့်မှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြပြီး (၁၅) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်မှုကျန်ရှိရာမှ နှစ်စဉ်ကိုးကွယ်မှု ကျဆင်းလျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ။ နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ သားစဉ်မြေးဆက် ယုံကြည်လာသည့် ကိုးကွယ်မှုသည် ဘာသာဝင်များကိုယ်တိုင် မယုံကြည်အားမကိုးတော့သည့် အတွက် မည်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှု သိမ်းပိုက် မှုမှ မပါဘဲ(၁၀)ခုနှစ် တစ်စုအတွင်းမှာ ပင် လက်ရှိဘာသာဝင်များ ရှေ့၌ ကျဆုံးသွားခဲ့ရပါသည်။ ။

တစ်ချိန်က အရှေ့တောင်အာရှတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အင်အားအကြီးမား

ဆုံး အတောက်ပဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဘေးများ နှင့် ဓမ္မမိ
တိဆွေ၊ သာသနာညီအစ်ကိုအဖြစ် ဗုဒ္ဓ၏ ထီးရိပ်အောက် တွင် အတူနေ
ခဲ့သည့် နိုင်ငံသားများမှာ ယနေ့အခြားဘာသာအများ စုနေသော နိုင်ငံဖြ
စ်နေသည် မှာ လည်း ကျွန်တော်တို့ အတွက် ကြေကွဲစရာ၊ သတိသံဝေဂ
ရစရာ၊ သတိထားစရာအဖြစ် မီးမောင်းထိုးပြ နေပါသည်။ ။ ထိုနိုင်ငံမှာ
ယနေ့ကျွန်းစုအများ ဆုံး ပိုင်ဆိုင်ပြီး ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး အနုပညာလက်ရာ
အမြောက်ဆုံးစေတီဖြစ်သည့် ဗောဓောဗုဒ္ဓေါစေတီကြီးကို
တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသို့ အေဒီ (၂)ရာစုတွင်
စတင်ရောက်ရှိခဲ့ပြီး အေဒီ (၇)ရာစု သီရိဝိဇယမင်းလက်ထက်မှ စပြီး ဗုဒ္ဓ
ဘာသာသည် နေလို လလို ထွန်းတောက်ခဲ့ကာ သီရိဝိဇယတက္က
သိုလ်ကြီးသို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ စာသင်သားရဟန်းတော် သိန်းချီပ
ညာသင်ကြားလျက် ရှိခဲ့ ပါသည်။ ။ ထိုအထဲတွင် ကျွန်တော်တို့ ၏ ဘိုး
ဘေးရဟန်းတော်များ ပင် သွားရောက်ကောင်း သွားရောက်နေနိုင်ခဲ့မ
ည် ထင်မိပါသည်။ ။ ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားစည်ပင်အေးချမ်းသည့်
ဒေသလေးသည် သူတို့ စိတ်ကူးထဲမှာ တစ်ခါမှ တွေးထင်မထားသည့်
ကြမ္မာဆိုးကို (၁၃)ရာစုတွင် ရင်ဆိုင်ရမှန်းမသိ ရင်ဆိုင်လိုက်ရပါသည်။ ။

(၁၃)ရာစုတွင် အာရပ်ကုန်သည် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ သည် အ
င်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွင်းသို့ ကုန်ကူးသန်းရန် ရောက်ရှိလာပါသည်။ ။ အာရ
ပ်ကုန်သည် တို့ သည် ရိုးသားပြီး မေတ္တာ၊ ဂရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတ
ရားကိုရှေ့ရှုသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို စည်းရုံး၍ သူတို့ ဘာသာကို ပြ
န့်ပွားအောင် သေချာမျှော်တွေးဆောင်ရွက်လာရာ အေဒီ (၁၆)ရာစု နှစ်
အားဖြင့် (၂၀၀/၃၀၀)ခန့် အကြာတွင် သူတို့ မျှော်မှန်းထားသည့် အတိုင်း
အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အင်အားများ လာပါသည်။ ။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဘု

ရင်အားနန်းချပြီး အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်သည့် ဆူလတန်မွတ် ဆလင်ဘုရင်ကို တင်မြှောက်လိုက်သောအခါ အင်ဒိုနီးရှားရှိ ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဘေးများ ၏ ဓမ္မမိတ် ဆွေများ သည် သူတို့ အိပ်မက်မမက်ဖူးသည့် ကြမ္မာဆိုးကို မိမိတို့ ဘာသာဝင်များကိုယ်တိုင် လိုလားစွာ ဖန်တီးမှုကြောင့် နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့စတင်ရင်ဆိုင်ရပါတော့သည်။ ။

မွတ်ဆလင်ဘုရင်တက် လာပြီးနောက်တွင် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးစေတီဖြစ်သည့် ဗောဓောဗုဒ္ဓေါ စေတီကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူများကို ဖမ်းဆီးခြင်းအရေးယူထောင်ချခြင်းများဖြင့် ပြင်းထန်စွာ နှိပ်ကွပ်လာပါသည်။ ။ နှစ်ပေါင်း(၁၅၀၀)ကျော် အခြေချခိုင်မာအားကောင်းသည် ဟု ထင်ရသော အရှေ့တောင်အာရှတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အထွန်းတောက်ဆုံးနိုင်ငံကြီးသည် မိမိဘာသာ ဝင်များ ပေါ့လျောမှုကြောင့် ယနေ့ကမ္ဘာမြေပုံမှ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရာ ယနေ့ထိပြန်ပေါ်လာရန် အရိပ် အယောင်ပေါ်ထွန်းမလာတော့ပါ။

(၁၉၆၀) ခုနှစ် သမ္မတဆူကာနို(Sukano)လက်ထက်တွင် အစ္စလာမ်ဘာသာအား နိုင်ငံတော် ဘာသာအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ကျန်ဘာသာများ အင်ဒိုနီးရှားတွင် ပြန်လည် ပေါ်ထွန်းလာရန် လမ်းစများ လုံးဝပြိုလဲပျက်စီးသွားခဲ့ရသည့် အတွက် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသားများ သည် ကျွန်တော်တို့ နှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေပြန်ဖြစ်လာရန် မျှော်လင့်ချက်ကို အပြီးတိုင်လက်လွှတ်ဆုံးရှုံး လိုက်ရပါတော့သည်။ ။

လက်ရှိ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ဘာသာကိုးကွယ်မှုမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာ(၈၇)ရာခိုင်နှုန်း၊ ခရစ်ယာန်(၁၀)ရာခိုင်နှုန်း၊ ဟိန္ဒူ(၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ(၁)ရာခိုင်နှုန်း စသည် ဖြင့် ကိုးကွယ် လျက်ရှိသည့် အတွက် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် အများ ဆုံးနိုင်ငံအဖြစ် ရောက်ရှိသွားသည် အထိ ဗုဒ္ဓ

ဘာသာကို အပြီးတိုင်လက်ပြန်ဆက်သွားပါပြီ။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လည်း (၂၀၀၄)ခုနှစ် ဆူနာမီနောက်ပိုင်း ခရစ်ယာန် ဘာသာမှ ထောက်ပံ့ကူညီ သည့် အတွက် ဆူနာမီရေဘေးဒုက္ခသည် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်ဆင်းရဲသားများ သည် အခြားဘာသာသို့ ပြီးရှင်စွာ ဝင်သွားကြပါသည်။ ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ နောက်ဆုံးခံတပ်ဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင် (၂၀၀၈)ခု နှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီး တိုက်ခတ်ပြီး နောက်ပိုင်းကာလ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတို့ မှ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်စစ်စစ် လေ ဘေးဒုက္ခသည် (၁၀၀၀)ကျော်ခန့်သည် ပံ့ပိုးကူညီပေးသည့် အခြားဘာ သာသို့ ဝမ်းပန်းတသာဖြင့် ထပ်မံကူးပြောင်းသွားခဲ့ကြပြန်ပါသည်။ ။

(၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်း အရေးအခင်းဖြစ်ချိန်၌ ချင်းလူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၂၀)ဦးခန့်သည် လည်း မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ တိုက်တွန်းခြိမ်းခြောက်မှုမပါဘဲ ကြည်သာရွှင်မြူးစွာ အခြားဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့ကြသလို ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် မရမာကြီးလူမျိုး အချို့သည် လည်း အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွားရန်အခြေအနေများ ဖန်တီးလျက်ရှိပါသည်။ ။

သဘာဝဘေးဒဏ်၊ စစ်ဘေးဒဏ် အခြေအနေများ သည် အခြားဘာ သာများ အတွက် မျက်ဖြူ ဆိုက်လေ ဆရာကြိုက်လေအခြေအနေကို အ လိုအလျောက် ရောက်ရှိသွားနေပါသည်။ ။ အခြားဘာသာ များက ဘာ သာတည်တံ့ တိုးပွားရေးအတွက် နှစ်ထောင်ပေါင်းများ စွာ စီမံချက်ချပြီး ငွေအား၊ လူအား စည်းရုံးရေးအားများ ဖြင့် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်လျ က်ရှိသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကတော့ ဝါးလုံးခေါင်းထဲမှာ အိပ်မော ကျနေဆဲဖြစ်နေမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အင်အား တဖြည်းဖြည်းလျော့

နည်းလာမှုသည် စိတ်တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်ရာ ဖြစ်လာနေပါသည်။ ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (၅၀)မှ (၁၀၀)ကြားသည် အခြားဘာသာသို့ ကူးပြောင်းလျက်ရှိမည်ထင်ပါသည် ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အခြားဘာသာများ နှင့် လက်ထပ်လျှင် ဘယ်ဘာသာ နောက်သို့ပါသွားလဲဆိုတာ အခြေခံလေ့လာကြည့်လျှင် တွေ့နိုင်ပါသည် ။

ကမ္ဘာနှင့် ယှဉ်၍ တွေးကြည့်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ တောင်ဗုဒ္ဓဝါဒကို အလေးအနက်ယုံကြည်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေတောင့်မခံနိုင်တာ ကျန် နေရာများ တွင် ကူးပြောင်းသူ ထောင်ချီရှိနိုင်ပါသည် ။ အထွက်ရှိပြီ အဝ င်ရှိပြီလား ဆန်းစစ်ကြည့်ပါ။ မရှိလျှင် ဘာဖြစ်မလဲ၊ မိမိဘာသာဝင်၏ အားနည်းချက် ကို ရှာဖွေပြုပြင်မှုမရှိဘဲ အခြားဘာသာ၏ သိမ်းသွင်းမှု အပေါ် အပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း၊ ရေးသားခြင်း များကိုတော့ ရှောင်ကြည်သ င်ပါသည် ။

ကြေကွဲစရာအကောင်းဆုံးမှာ အသောကမင်းကြီးဖော်ဆောင်ခဲ့သည့် “ကိုးတိုင်းကိုးဌာန” ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးသည် ရာစုနှစ်အလိုက် အခြားဘာသာများ ၏ လွှမ်းမိုးမှုအောက်ကျရောက်၍ ဗုဒ္ဓတရားသံများ ဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်ခဲ့ရပါသည် ။ ယခင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ရှိသည် ဟူသော နေရာများ သည် ယခုအခါ “ဪ... ဗုဒ္ဓဘာသာ အဲဒီနိုင်ငံ တွေမှာ ပေါ်ထွန်းခဲ့တယ်ဆိုတာ ဘုရားစူး ကျိန်ပြောနေရပါသည် ” မျက် မှောက်ခေတ်တွင် ကိုးတိုင်းကိုးဌာန၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် လင်္ကာဒီပ ကျွန်း ဟိမဝန္တာဒေသနှင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသာ ကျန်နေသည် ကို သိရှိပြီး အ သက်သွေးချွေး ဦးနှောက်များ ဖြင့်ကာကွယ် တတ်ရန်လိုနေပါပြီ။

သူတို့ တတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လက်ပြသွားခဲ့သည် မှာ

တကယ်တွေးကြည့်လျှင် အလွန်ကြေကွဲ စရာပါ။ သူတို့ လက်ပြသွားရခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှ လက်တွေ့ကူညီပေးမှု မရှိလို့ ၊ လူတွေကို စည်းရုံး နိုင်စွမ်း၊ စည်းရုံးလိုစိတ်မရှိလို့ ကိုယ်စီကာကွယ်လိုစိတ်မရှိလို့ ပေါ့ပျက်စွာ တွေးတတ်လို့ ညီညွတ်မှု မရှိလို့ အခြားဘာသာတွေ နှစ်ထောင်ချီတွေးသလို အရှည်မြော်မြင်နိုင်စွမ်း အားနည်းလို့ ဆိုတာ ထင်ရှားစွာတွေ့ရပါသည်။ ။ ထိုဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များကို လက်တွေ့လေ့ လာပြီး ကာကွယ်သွားရန် အထူး လိုအပ်မည် ထင်ပါသည်။ ။ ထို့သို့ လက်ပြသွားမှုကွယ်ပျောက်သွားမှုတို့ ကို မတွေ့မြင်၊ မကာကွယ်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်လိုပဲ အရပ်သာကျန်မည်ထင်ပါသည်။ ။ ကျွန်းသစ်အရပ်မဖြစ်ရေး လုပ်သင့်တာ စလုပ်နေပါပြီ။ ဘာသာမကွယ်ပျောက်အောင် ဘာသာကတယ်တော့စမှာ လဲ။

*